

WOLOKIN - eessuntaas

Se on siellä Sonka-
järven pitäjässä.
Iisalmen koellis-
puolella.
Iisalami on kuulusa
Olovista ja Sonkajärvi
Miina Äkkijyrkän
lehmistä.

KYNÄ JA KUVAT
KARI HILTUNEN

*Polku
kulkee
kolmisen
kilometriä
useita
kymmeniä
metrejä
korkean
Uuranholin
kanjonin
yläreunaa.*

Pitkospuut on rakennettu luonnon lomitse tyylikkäästi.

Ei pitkospuiden raot, vaan metsälammen kauneus pakotti suorastaan pikaisesti pysähtymään. (Suorastas koivun takana vasemmalla.)

Vuan ee oo VOLOKINPOLOKU mikä lehmipoloku. Se on oেকে sissitaeval, suanu nimesä 1600 luvulla eläneestä Volokki-sissistä ja neetosten riäkkeejästä. Polokua on nyttemmin merkitty 30 km vaelusreetiks, jolla soitten ym ylitystä on helepotettu pitkospuilla.

Mänin kahtomaan, sen verran aattelin sissihenkee minussa pihisövä, että polun hilipasoo päevässä eessuntaas ku jättää neetosten kanssa kutjaelun siltä reussulta poekkeen.

Ostin Iisalamen matkaeluneovvonnasta kymppillä kartan. Ajelin aatolla Iisalamesta viitostietä parikymmentä kilometrijä pohjosee ja sitte saman huiko-

sen oেকেlele ja tuln Jyrkkä-nimiselle paekkakunnalle.

Jätin aaton sinne, vaehon kamppet, nuamioijuin metässä mönkiväks munaman- kel'kuskiks ja lähin taepaleelle.

Repussa lutrus monta litroo juotavoo ja renssleistä roekku muuta rompetta. Matka meenas männä tyhjän nuljuuks het alakuusa, olj tuo juutas nii äkkiviäree ajoo paljon paenon kanssa. Otin juottoletkun suuhu ja purin hampaat melekeen yhteen ja ryttyytin etteenpäen. Tuln asvaltitielle. "Voe ryökäle, näenkö on pilattu piälysteellä tämäkii taeval", aattelin.

Kahteliin karttoo ja rätnäsin, että ens kerralla kierrän tämän kuoppase kilometri tietä myöte. Sitte tulj mielee Juice Leskisen

sanat, että "miks määten lenkille ku oot kuitennii jo perillä" - piätin pysyvä visusti reetillä.

Asvalttaa piisas vajoo kilometri, sitten pätkä mukavoo hiekkatietä ja piäsin uuvestaan mehtään.

Alako poloku, joka kysy sillo tällä ajotaetoo, mut ee ollu olenkaan mahoton. Matkan varrella ol paekallinen pikaruokala, jonka etteen jätetyillä vehkeillä sae kaet joellae ehoilla ottaa takana olevasta tuorevarastosta (lammesta) särvintä syötäväkseen.

Kappeilla harjuilla vesistöjen lomassa poloveelovan polun havuneulaste peettämät ossuuvet oes toesainaa mahdollistanu vaa- hikkaan ajamisen, vuan ne kommeet maesemat pit taevastella

poes poekkeen. Toesinaa ol nii paljo etupyörän hyppyytystä ja kivvii välissä kiemurtelua, että oেকেen hyvältä tuntu, ku pitkos- puihe kohilla yläroppa piäs leppeemään. Pitkospuu-ossuuskia on paljo, mutta ne lutviutuu luontoon oেকেen passelisti ja ne on melekeen satarosenttisesti heleposti ajettavissa. Tarkkana pittää olla, puttoominen johtaa allaolovii poikkipuihe takia armottomaan äkkipyssääksee ja suossa suattaa olla terävä kanto selekee tae mahhoo vuanimassa. (Muita kulukijoeta suattaa myös olla liikkeellä, ee piä hötkyillä, vua olla valappaana väestämää).

Vua ol siellä matkan varrella oেকেetakkii luavu- ja yöpymis- paekkoja ja niihe yhteyvessä puuseet, joehi naesetkii piäsöö

VOLOKIN POLOKU...

Ruska ei ollut vielä ehtinyt kunnolla puihin, mutta maa kylpi värien loistossa. Reitti oli merkitty selkeästi keltaisilla maalauksilla, polku erottuu hyvin, vaikka se ei tässä kuvassa näy.

Tässä lienee paikallinen pikaruokala. Eteen jätetyillä kalastusvälineillä saanee joillakin ehdoilla ottaa takana olevasta tuorevarastosta särvintä syötäväkseen.

ilimaseks – tosin kuuluu olova Helsingin Espalla.

Uuranlahden koplukalta (=pieni hirsilautta) näköalapaekalle noostessa sae tosin aie oekeen vuntierata, että mite sitä pyörä olalla könyvää issoo jyrkännettä ylös. Mutta jopa toenti männä, sieltä avvaatu nii hulupheet maesemat että voo herrane aeka tokkiisa !!!

Maesemapaekan jälakeen poloku venkuloi kolomisen kilometriä pitkän taepaleen usseeta kymmenijä metriä korkeen äkkijyrkän Uuranholin rotkolaakson eli kanjonin yläreonoo. Poloku luikertel mahottomassa ruskassa rypevillä kumpareilla juonikkaasti, aju ol vuativoo, mutta voo, nii huaskoo ! (vaekka aeka usseissa kohissa pit ottoo pyörä völjyuseen)

(Tutkimuste mukkaa (mm FIL-LARI 5/99) pyörän völjy topakottaa reeslihaksija. Itelle muljahti mieleen, että pyörän puntarointi vuatii myös yläroppoo. Iisalame il-tayliopistossa kuulu olova mäneillä tutkimukse, jossa rätnätään, onko pyörän rahtuulla vaikutusta ketjuin kestoon, satulan hierontamiseen ja...)

Äkkijyrkänteeltä mäntiin allaalla uinuva lamme rantaan rappusija myöte. Sitten ihan pikkusen matkoo liian syvvee/korkeeta juurakoo, pätkä polokuva ja olin Jussinlammien eräkämpällä.

Viiimeset viis kilometriä toeseen piähä (=Susi-Kervinen) ol toellista ajamista: sae/pit könytä kumpereita, kikkaella kivvii ylite ja jyttyytöo juurakoissa. Paekan raahallisuus ja kaaniit maesemat tosin häerihitvät ajamista hikpiässä.

Kiäntöpaekan jälakeen reppu ol keppeempi, olin niät jättäny osan

juomisista ja evväistä matkan vartee oottamaa palluukyytijä. Poloku tuntu takasipäen uuelta, mutta sae männä huoleti ku ee tarvinnu otvailla että mitälie eessä. □

Reitti vastasi todella odotuksiani maastopyörälenkistä. Se oli hyvin merkitty, ajoväylä oli riittävän leveä, vain pienellä matkalla suopursut hyväilivät sääriä. Korkeuseroja ja teknistä ajamista oli riittävästi. Pitkospuut (6,5 km/ 30 km: suunta) ja vähäiset metsätiepaaleet antoivat sopivia palautumishetkiä. Uskoisin, että sateisempikaan kesä ei olennaisesti huononna reitin ajettavuutta. Nestettä on syytä ottaa mukaan, sillä lampien veden juomakelpoisuus on kyseenalainen. Valokuvaus hidasti menomatkaa, joten se kesti lähes viisi tuntia ja paluu samaa reittiä pitkin jokseenkin neljä.

Kun lähden reitille toisen kerran, unohdan sittenkin alussa mainitut Juicen sanat ja menen ensimmäisen kilometrin (Jyrkältä lähdetessä) painavan repun kanssa hiukan pidempää reittiä tietä pitkin, ajan tämän osuuden tyhjän kanssa takaisin tullessa.

Maisemapaikan ja rotkolaakson reunan osuuksilla on kaltevuusjaksoista johtuen enemmän ajettavaa Susi-Kervisen suuntaan, koska ajatut alamäet ovat liian raskaita palatessa ylämäkinä ja pyörä olalla ylös kiivetyn kohdat ovat turhan vaativia toiseen suuntaan. Jyrkälle päin mennessä nämä kohdat voi kiertää tietä pitkin ja voimia jää enemmän nautittavaan kikkailuun.

Iisalmen lähellä on Vieremällä AARNIKOTKAN POLKU, jonka alussa oli paljon hiekkatietä, sitten oli komealla kalliolla tyylikäs laavu upeine maisemineen. Pian sen jälkeen oli pitkä osuus liian pehmeää rakkasammalta ja suota, jolla jalat kastuivat kuivanakin kesänä. Reitti oli avattu kesällä 99, joten polku oli oikeastaan vain merkitty, sitä ei oltu juuri ollenkaan vielä kuljettu.

Kannettuani/talutettuani pyörää lähes kymmenen kilometriä tuli hakkuuaukio, jonne eksyin. Nousin mäen päälle ja soitin Vieremän kuntaan, mutta eivät ne sieltä osanneet kertoa, missä olin koska mitään erikoisia paikan tunnistamismerkkejä ei ollut. Tiesin, missä suunnassa maantie on ja siellä tapasin auton, jolla Vieremän kunnan polusta vastaava henkilö oli lähtenyt minua etsimään. Häneltä kuulin, että loppuosa Talaskankaalle sisältää paljon hiekkatietä, joten ajattelin, että antaapa olla ainakin tällä kertaa.

Iisalmen lähellä on Lapinlahdella n. 140 km pitkä PAAVON POLKU, jonka kiersin kesällä 98. Polun varressa on useita näköalatorneja, yöpymispaikkoja, eräkämpää, laavuja, polussa on kaksi polkuun kuuluvilla veneillä soudettavaa osuutta yms. Polulla koko pituuteen nähden vähän haasteellista, raskasta ajettavaa. Parhaana jäi mieleen noin polun km 63 - 84 Varpaisjärven tieltä Pajujärvelle sekä erityisesti (polun km 128) Väisälänmäen ajotaitoa kysyvä luontopolku. Paavon Polku oli kesällä 98 vielä hiukan keskeneräinen, kulutin kiertämiseen (ilman kameraa) aikaa kahdena päivänä yhteensä lähes 20 tuntia.

Suomen läpi on suunniteltu ja osittain merkitty Euroopan vaellusreitistöä, joihin em. polkuja osittain saatetaan yhdistää. Suomen Ladulta, Iisalmen matkailuneuvonnasta ja em. kunnista saa karttoja sekä lisätietoja.